

**Talousvaliokunnan mietintö n:o 1 hallituksen
esityksen johdosta laiksi yliopistollisista keskussairaaloista**

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 2 päivänä joulukuuta 1980 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 228 (1980 vp.) laiksi yliopistollisista keskussairaaloista. Samassa tarkoituksessa eduskunta on lähettänyt valiokuntaan 22 päivänä toukokuuta 1979 ed. Savolan ym. lakialoitteen n:o 189 (1979 vp.) laiksi yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain 7 §:n muuttamisesta ja 29 päivänä helmikuuta 1980 ed. Savolan ym. lakialoitteen n:o 89 (1980 vp.) laiksi yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain 8 §:n muuttamisesta. Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa myös käsiteltäväksi eduskunnan 12 päivänä kesäkuuta 1979 valiokuntaan lähettämän ed. V. Venamon ym. toivomusaloitteen n:o 662 (1979 vp.) Kuopion yliopistollisen keskussairaalan kunnille aiheuttaman taloudellisen rasituksen keventämisestä ja eduskunnan 25 päivänä maaliskuuta 1980 valiokuntaan lähettämän ed. Savolan ym. toivomusaloitteen n:o 310 (1980 vp.) yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta ylimääräisten käyttökustannusten valtionosuuden tasapuoliseksi jakamiseksi.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina osastopäällikkö Markus Onnela ja hallitusneuvos Risto Jaakkola sosiaali- ja terveysministeriöstä, osastopäällikkö Markku Linna opetusministeriöstä, hallitussihteeri Teuvo Metsäpelto valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Raimo Vasama lääkintöhallituksesta, osastopäällikkö Jouko Mäkelä Oulun lääninhallituksesta, rehtori Nils Oker-Blom Helsingin yliopistosta, vararehtori Jarmo Visakorpi Tampereen yliopistosta, osastopäällikkö Jyrki Kivistö Suomen Kaupunkiliitosta, lakimies Aila Lind Suomen Kunnallisliitosta, varatuomari Viking Sundström Finlands svenska kommunförbundista, johtaja Heikki Simola Sairaaliitosta, apulaishohtaja Kalervo Juurinen Kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta, professori Tauno Palva,

professori Otto Wegelius, hallintojohtaja Arvo Relander ja liittohallituksen jäsen Antti Moisio Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista, hallintojohtaja Veikko Jussari, professori Olavi Lähteenmäki, professori Sauli Viikari ja liittohallituksen jäsen Mauno Ahlgren Turun yliopistollisesta keskussairaalaista, hallintojohtaja Olli Linsuri ja professori Eero Hokkanen Oulun yliopistollisesta keskussairaalaista, hallintojohtaja Matti Pulkkinen, professori Olli Castren ja liittovaltuuston puheenjohtaja Veikko Tapaninen Kuopion yliopistollisesta keskussairaalaista, hallintojohtaja Eero Lindfors ja johtava lääkäri Raimo Anttila Tampereen keskussairaalaista, varapuheenjohtaja Arne Pasanen, varatuomari Arno Schrey ja koulutus päällikkö Manu Jääskeläinen Suomen Lääkäriliitosta, ammattiasiainsihteeri Marja-Liisa Lehtinen Suomen Sairaanhoidtajaliitosta, järjestösihteeri Markku Silvennoinen Suomen Apuhoidtajaliitosta sekä puheenjohtaja Eine Lukander ja hallituksen jäsen Marja Sihvonen Ylihoitajayhdistys r.y:stä. Käsiteltyään asian valiokunta esittää kunnioitteen seuraavaa.

Hallituksen esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa esitetään kaikkien yliopistosairaaloiden hallinto järjestettäväksi saman lainsäädännön puitteissa. Voimassa olevaan yliopistosairaalak lakiin verrattuna lisättäisiin kunnallisten elinten päätösvaltaa sairaalan sisäisessä hallinnossa muun muassa siirtämällä johtavan ylilääkärin nimittäminen liittovaltuustolle ja muuttamalla sairaalahallitus, joka muun muassa valitsee pääosan sairaalan lääkäriseurasta, kunnalliseksi liittohallituksen alaisena toimivaksi lautakunnaksi. Samalla sairaalahallituksen jäsenten määrää supistettaisiin nykyisestä ja sen nimittäisi liittovaltuusto toimikaudekseen. Opetusviranomaiset valitsisivat professorit nykyiseen tapaan itsenäisesti sairaalahallinnon siihen puuttumatta. Sitä vastoin sairaalan liittohallituksella olisi mahdollisuus erityisistä syistä määrätä joku muu pätevyysvaatimukset täyttävä lääkäri

määräajaksi ylilääkärin tehtäviin professorin sijasta. Yliopistollisessa keskussairaалaliitossa olisi liittohallituksen alaisena sairaalanjohtaja, jonka liittovaltuusto valitsisi.

Yliopistollisen keskussairaалaliiton liittovaltuuston kokoonpano säilyisi pääpiirtein nykyisellään. Kuitenkin yliopiston osuus kokonaisuäänimäärästä supistuisi jonkin verran. Yliopiston edustajat eivät myöskään osallistuisi liittohallituksen jäsenten vaaliin, koska yliopistolla olisi oikeus suoraan nimetä liittohallitukseen kaksi jäsentä.

Sairaalan sisäisessä hallinnossa lakiehdotuksen toteutuminen merkitsisi suurimpia muutoksia Tampereen keskussairaалalle, koska siellä on voimassaolevan erillislain mukaan noudatettu hallintomallia, jossa yliopiston vaikutus sairaalan sisäiseen hallintoon on ollut lakiehdotuksessa esitettyä vähäisempi.

Hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1981 alussa, jolloin sitä voitaisiin soveltaa, kun liittovaltuusto syksyn 1980 kunnallisvaalien jälkeen valitsee liittohallituksen vuonna 1981 alkavaksi toimikaudeksi.

Saadun selvityksen perusteella ja hallituksen esityksen perusteluissa mainituista syistä valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä, minkä vuoksi valiokunta on asettanut lakiehdotuksen hyväksymisen kannalle. Valiokunnan lakiehdotukseen tekemät muutokset ovat sanonnallisia täsmennyksiä tai muutoin muodollisia korjauksia lukuun ottamatta lakiehdotuksen 22 §:n 2 momenttiin ehdottamaansa muutosta, jonka mukaan myös muilla lääkäreillä kuin ylilääkäreillä olisi lain voimaantullessa oikeus edelleen toimia Tampereen yliopistollisessa keskussairaалassa ensisessä tehtävässään.

Lakiehdotusta käsiteltäessä valiokunnassa on käynyt ilmi, että asiaa valmistelleessa toimikunnassa ja toimikunnan ehdotuksen johdosta suoritettussa lausuntokierroksessa ei ole riittävästi käytetty yliopistosairaaloissa työskentelevien muiden merkittävien henkilöstöryhmien kuin lääkäreiden asiantuntemusta. Valiokunta huomauttaa, että tämän laatuasia asioita valmisteltaessa olisi parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi kuultava myös asianomaisen alan henkilöstöjärjestöjä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että keskussairaалoiden hallintoa voitaisiin kehittää sellaiseksi, että liittovaltuuston kokoonpano myös poliittisesti vastaisi nykyistä paremmin kuntainliiton alueella asuvien ihmisten näkemyksiä. Tämän

vuoksi olisi viimeistään sairaalahallinnon kokonaisuudistuksen yhteydessä tutkittava mahdollisuudet suhteellisuusperiaatteen toteuttamiseksi kuntainliittojen liittovaltuustoissa.

Valiokunta pitää myönteisenä lakiehdotuksessa sairaalahallituksen kokoonpanoon ehdotettua muutosta, jonka mukaan myös hallintoylihoitajalla tai johtavalla ylihoitajalla on sairaalahallituksen kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Valiokunta pitää tärkeänä, että lääkäreiden lisäksi myös muut sairaalassa toimivat ammattiryhmät voisivat entistä enemmän osallistua sairaalahallintoon ja näin saada asiantuntemuksensa entistä paremmin sairaalan käyttöön. Tämä koskee erityisesti hoitohenkilökunnan asemaa sairaalan hallinnossa. Tässä yhteydessä valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että johtosäännöillä voidaan liittohallituksen esittelijäksi määrätä myös muu kuin päätoimisesti hallinnollisia tehtäviä suorittava sairaalan virkamies.

Sairaalahallituksen tehtäviin kuuluisi lakiehdotuksen mukaan edelleen suurin osa keskussairaalan lääkäreiden nimittämistä. Valiokunnan mielestä sairaalahallituksella tulisi kuitenkin olla mahdollisuus vaikuttaa myös muiden sairaalassa toimivien lääkäreiden nimityksiin esimerkiksi lausuntomenettelyn avulla. Sairaalan omien lääkäreiden osalta tämä voitaisiin yksinkertaisesti järjestää sairaalan johtosääntöön otettavina määräyksin.

Lakiehdotuksen mukaan yliopistollisen keskussairaalan ylilääkäriksi voidaan eräissä tapauksissa valita myös muu kelpoisuusehdot täyttävä lääkäri kuin professori. Keskussairaalan johtajaylilääkäri puolestaan valitaan sairaalan ylilääkäreiden joukosta. Siten on periaatteessa mahdollista, että johtajaylilääkäriksi valitaankin muu henkilö kuin yliopiston professori. Valiokunta pitää kuitenkin selvänä, että käytännössä johtajaylilääkäri säännönmukaisesti valitaan kliinisen alan professoreiden joukosta.

Yliopistollisten keskussairaалoiden rahoitukseen ei lakiehdotuksessa esitetä muutoksia sen paremmin valtion ja kuntien välisen kuin kuntien sisäisenkään kustannustenjaon osalta. Valiokunnassa on kuitenkin tullut esille epäkohta, joka aiheutuu siitä, että yliopistollinen keskussairaala joutuu myymään palveluksia keskussairaалapiirin ulkopuolisille kunnille keskimääräisten hoitokustannusten mukaan laskettuina. Kun piirin ulkopuolelta tulevien potilaiden hoito on yleensä keskimääräistä huomattavasti kalliimpaa, aiheuttaa tämä ylimääräisiä taloudellisia rasituksia keskussairaалapiirin kunnille. Yliopis-

tollisten keskussairaaloitten laskentatoimen kehittyminen antaa kuitenkin valiokunnan mielestä mahdollisuuden jakaa kustannukset nykyistä oikeudenmukaisemmin keskussairaalapirien ja sen ulkopuolisten kuntien välillä. Tämä olisi otettava huomioon myös lainsäädäntöä kehitettäessä.

Lakialoitteessa n:o 189 (1979 vp.) ehdotetaan yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain 7 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että myös keskussairaalassa hoitopaikkoja omistavan yliopiston lääketieteellinen tiedekunta saisi nimetä yliopistollisen keskussairaalan liittohallitukseen kaksi jäsentä.

Lakialoitteessa n:o 89 (1980 vp.) ehdotetaan yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain 8 §:ää muutettavaksi siten, että yliopistollisen keskussairaalan sairaalahallituksen jäsenenä olisi myös sairaalan johtava ylihoitaja.

Hallituksen esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa esitetään yliopiston edustus keskussairaalan liittohallituksessa järjestettäväksi tavalla, joka menee ensin mainittua lakialoitetta pidemmälle. Tämän vuoksi valiokunta on päättänyt ehdottamaan ensin mainittua lakialoitetta hylättäväksi. Kun keskussairaalan johtavalla ylihoitajalla olisi lakiehdotuksen mukaan sairaala-

hallituksen kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, ei valiokunta ole katsonut voivansa puoltaa myöskään viimeksi mainitun lakialoitteen hyväksymistä.

Toivomusaloitteessa n:o 662 (1979 vp.) ehdotetaan kuntien taloudellisten rasitusten pienentämistä Kuopion keskussairaalassa.

Toivomusaloitteessa n:o 310 (1980 vp.) ehdotetaan yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamista siten, että ylimääräisiin käyttökustannuksiin myönnettävä valtionosuus jaettaisiin nykyistä tasapuolisemmin eri yliopistollisille keskussairaaloille.

Lakiehdotuksessa ei ole esitetty puututtavaksi yliopistollisten keskussairaaloitten rahoitusjärjestelyihin. Kun lisäksi sosiaali- ja terveyshallinnon valtionosuusjärjestelmä on kokonaisuudessaan uudistettavana, valiokunta katsoo, ettei tässä vaiheessa ole aihetta asettua kannattamaan aloitteissa ehdotettujen toivomusten hyväksymistä.

Edellä olevan perusteella talousvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

yliopistollisista keskussairaaloista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

2 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Jos 1 momentissa mainitussa perustamiskirjassa tai sopimuksessa määrättyä sairaansijojen lukua toiminnallisista tai muista syistä muutetaan kunnallisista yleissairaaloista annetun lain 6 b §:ssä tarkoitetun toimintasuunnitelman perusteella, muuttuu kuntien ja yliopiston varaimien sairaansijojen luku samassa suhteessa.

3 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

4 §

Yliopiston osuus keskussairaaliiton varoihin ja valtion vastuu sen sitoumuksista vastaa yli-

opiston (*poist.*) sairaansijojen luvun suhdetta keskussairaalan sairaansijojen kokonaislukuun. Jäsenkuntien osuus muuhun osaan keskussairaaliiton varoista ja vastuu sen sitoumuksien muusta osasta määräytyy kunkin kunnan keskussairaalassa varaamien sairaansijojen luvun suhteessa.

5 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

6 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Jäsenillä on liittovaltuuston kokouksessa yhtä monta ääntä kuin kunta on varannut keskussairaalassa sairaansijoja. *Kuitenkaan* minäkään kunnan valitsemalla jäsenellä ei ole suurempaa äänimäärää kuin muilla tässä momentissa tarkoitetuilla jäsenillä yhteensä.

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Milloin yliopistolla on keskussairaалassa sairaansijoja, yliopisto valitsee liittovaltuustoon kaksi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Näillä jäsenillä on liittovaltuuston kokouksessa yhteensä yhtä monta ääntä kuin yliopistolla on sairaansijoja, ei kuitenkaan enempää kuin viidennes kaikkien jäsenten edellä 2 momentissa tarkoitettulla tavalla rajoitetusta yhteenlasketusta äänimäärästä. Yliopiston liittovaltuustoon valitsemilla jäsenillä ei ole äänioikeutta liittohallitusta valittaessa. Yliopiston äänimäärä jaetaan tasan saapuvilla olevien jäsenten kesken.

Jollei yliopistolla (*poist.*) ole keskussairaалassa sairaansijoja, kahdella yliopiston valitsemalla edustajalla on oikeus olla läsnä liittohallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun mutta ei päätöksentekoon.

Keskussairaalan perussäännössä voidaan määrätä, että päätöksentekoon asiassa, joka (*poist.*) kunnallislain säännösten mukaan on päätettävä määräenemmistöllä, vaaditaan suurempi äänten enemmistö, kuin sanottujen säännösten mukaan tarvittaisiin.

7 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Milloin yliopistolla on keskussairaалassa sairaansijoja, yliopistolla on oikeus nimetä liittohallitukseen kaksi jäsentä. Näihin jäseniin ei sovelleta kunnallislain 122 §:n 4 momentin eikä 123 §:n säännöksiä.

Jollei yliopistolla (*poist.*) ole keskussairaалassa sairaansijoja, kahdella yliopiston valitsemalla edustajalla on oikeus olla läsnä liittohallituksen kokouksessa ja ottaa osaa keskusteluun mutta ei päätöksentekoon.

8 §

Jos yliopistollisessa keskussairaалassa on yksiköitä, jotka on osoitettu ruotsinkielistä yliopisto-opetusta varten, liittovaltuusto asettaa liittohallituksen alaiseksi johtokunnan käsittelemään näitä yksiköitä koskevia asioita.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

9 §

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Sairaalahallituksen tehtävänä on:

1) ottaa keskussairaalaan lääkärit, lukuunottamatta hallintoylilääkäreitä, hallintolääkäreitä, 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua johtajaylilääkäreitä ja 12 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja ylilääkäreitä sekä niitä lääkäreitä,

jotka ovat yliopiston viran- tai toimenhaltijoita;

2) valvoa osaltaan keskussairaалassa annettavaa sairaanhoitoa;

3) käsitellä osaltaan keskussairaалassa annettavaa opetusta koskevia asioita;

4) käsitellä *osaltaan* sairaалassa suoritettavan tieteellisen tutkimustyön toteuttamista koskevia asioita; sekä

5) antaa liittovaltuustolle ja liittohallitukselle lausuntoja sekä tehdä niille aloitteita keskussairaalan toimintaan liittyvistä lääketieteellistä asiantuntemusta vaativista kysymyksistä.

(4 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

10 ja 11 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

12 §

Yliopistollisessa keskussairaалassa toimivan yliopiston lääketieteellisen koulutusyksikön professorit toimivat keskussairaалaliitolle antamansa suostumuksen mukaisesti samalla yliopistollisen keskussairaalan ylilääkärin sivuviran haltijana. Yliopiston muut opettajat voivat keskussairaалaliitolle antamansa suostumuksen mukaisesti samalla toimia keskussairaalan lääkärin tai muun sivuviran haltijana sen mukaan, kuin liittohallitus sairaalahallituksen esityksestä tarkemmin määrää.

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

13 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Jos (*poist.*) keskussairaалaliitto ja yliopisto eivät pääse sopimukseen 1 momentissa tarkoitetuista asioista, ratkaisee asian valtioneuvosto.

14—18 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

19 §

Jos valtio lunastaa Tampereen yliopistolle sairaansijoja Tampereen yliopistollisesta keskussairaалasta sairaalaa laajentamatta, jaetaan valtion näistä sairaansijoista maksama lunastushinta keskussairaалaliiton jäsenkuntien kesken niiden sairaалassa varaamien sairaansijojen mukaisessa suhteessa. Jollei toisin sovita, lunastushinnan määräämisessä noudatetaan soveltuvin osin sairaanhoitoalan kuntainliittojen uudelleenjärjestämisestä eräissä tapauksissa annetun lain (30/

78) 23 §:n 2 momentissa säädettyä menettelyä.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

20 ja 21 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

22 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Sen estämättä, mitä edellä tämän lain 12 §:n 1 momentissa on säädetty, on tämän lain voimaan tullessa Tampereen yliopistollisen keskussairaalan virassa oleva (poist.)lääkäri oikeu-

tettu edelleenkin toimimaan sanotun sairaalan (poist.)lääkärinä.

23 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Yliopistollisessa keskussairaalassa toimivat yliopiston viranhaltijat hoitavat lain voimaan tullessa edelleen tehtäviään keskussairaalassa, kunnes 12 §:ssä tarkoitetut sivuvirkoja koskevat virkajärjestelyt on toteutettu.

Lain voimaan tullessa hallintojohtajan viran nimike muuttuu sairaalanjohtajaksi.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:ot 189 (1979 vp.) ja 89 (1980 vp.) sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 1981

Lopuksi valiokunta ehdottaa,

että toivomusalitteet n:ot 662 (1979 vp.) ja 310 (1980 vp.) hylättäisiin.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Helminen, varapuheenjohtaja Mattila ja jäsenet Hyryn-kangas, Ihamäki, Aila Jokinen, Pekka Jokinen,

Juvela, Järvilehto, Laurila, Rajantie, Raudas-oja, Renlund, Säilynoja, Tennilä ja Valtonen sekä varajäsenet Kauppi ja Sutinen.

Vastalause

Hallitus esittää kaikkien yliopistosairaaloiden hallintoa järjestettäväksi saman lainsäädännön puitteissa. Esityksen tarkoituksena on hallituksen esityksen perustelujen mukaan nykyiseen yliopistosairaalalakiin verrattuna lisätä kunnallisten elinten päätösvaltaa sairaalan sisäisessä hallinnossa mm. siirtämällä johtavan ylilääkärin nimittäminen liittovaltuustolle ja muuttamalla sairaalahallitus, joka valitsee mm. sairaalan lääkärikunnan eräin poikkeuksin, kunnalliseksi liittohallituksen alaisena toimivaksi lautakunnaksi. Lakiesityksen tavoite on mielestämme onnistunut, mutta siihen sisältyy eräitä huomattavia puutteita.

Lakiesityksessä sairaalahallituksen jäsenmäärä on supistettu, mikä merkitsee sitä, että siihen tulisi edustetuksi vain pieni osa eri klinisistä aloista. Koska kuitenkin sairaalahallituksen eräänä keskeisenä tehtävänä on laaja-alainen toimintojen kehittäminen, mukaanlukien sekä koko vastuualueen tarpeet että valtakunnalliset velvoitteet, tulisi sen jäsenistössä olla edustettuna mahdollisuuksien mukaan kaikki kliniset alat. Lakiesityksen perusteluissa edellytetty tehokkuuden lisääminen voi paremmin toteutua sairaalahallituksen työjaoston toimintaa kehittämällä. Tämän vuoksi ehdotamme sairaalahallituksen vähimmäisjäsenmääräksi seitsemää, jol-

loin lopullinen jäsenmäärä jäisi keskussairaala-kuntainliiton liittovaltuuston päätettäväksi kun-kin eri sairaalan erityistarpeet huomioonottaen.

Sairaalassa tapahtuvan sairaanhoidon valvon-ta kuuluu myös hoitohenkilökunnan edustajalle, johtavalle ylihoitajalle/hallintoylihoitajalle (tai vastaavalle), samoin opetuksen ja tutkimuksen valvonta siltä osin kuin se koskee hoitotyötä.

Terveystieteiden kandidaattikoulutuksen ja hoitotyön tutkimuksen istuttaminen korkeakou-luihin edellyttää terveydenhuollossa erittäin tiiv-yistä yhteistyötä yliopistollisten keskussairaala-laiden kanssa. Terveystieteiden kandidaattikoulutuksessa olevat opiskelijat käyttävät yli-opistosairaaloita sekä opetus- että tutkimuskent-tinä. Vastuu näiden asioiden toteuttamisesta ja kehittämisestä lankeaa johtavalle ylihoitajal-le tai vastaavalle. Sen vuoksi pidämme tärkeä-nä, että hallintoylihoitaja tai johtava ylihoitaja sisällytetään lakiehdotuksen 9 §:n 1 momen-tissa mainittuun keskussairaalaan sairaalahal-lituksen kokoonpanoon.

Katsomme myös, että lakiehdotuksen 9 §:n 3 momenttia tulisi täydentää siten, että todet-taisiin sairaalahallituksen tehtäväksi antaa lau-sunto niissä momentin 1 kohdassa mainituissa tapauksissa, joissa sairaalahallitus ei itse suori-ta lääkäreiden ottamista keskussairaalaan.

Johtajaylilääkäri toimii lakiehdotuksen mu-kaan ylilääkäreiden, siis kliinisten alojen profes-

soreiden esimiehenä ja joutuu siten paneutu-maan lääketieteen eri alojen kehittämisen yleis-linjoihin ja erityiskysymyksiin. Lisäksi hänen tulee ohjata ja valvoa mm. opetus- ja tutkimus-toimintaa, joita koskeviin ratkaisuihin hän myös joutuu sairaalahallituksen puheenjohtajana sekä liittovaltuuston ja liittohallituksen puhe-valtaisena jäsenenä jatkuvasti ottamaan kantaa. Edelleen johtajaylilääkärillä tulee olla näkemys-tä useita keskussairaala-alueita käsittävän vas-tualueen koko toimintakentän kattavan ter-veyden- ja sairaanhoidollisen toiminnan toteut-tamisesta huomioonottaen myös yliopistolliselle keskussairaalaan kuuluvat valtakunnalliset vel-voitteet. Voidakseen hoitaa nämä tehtävänsä sairaalakuntainliittoa parhaiten hyödyttävällä tavalla, tulee johtajaylilääkärin ja hänen vara-miehensä olla yliopistollisen keskussairaalan yli-lääkäreinä toimivia kliinisten alojen professore-ja. Sen vuoksi ehdotamme lakiehdotuksen 10 §:n 1 momenttiin sisällytettäväksi uuden toi-sen lauseen, jonka mukaan johtajaylilääkäriksi tai hänen varamieheksi valittavan tulee olla yliopistollisessa keskussairaalaan edustettuna olevan lääketieteen kliinisen alan professori.

Edellä esittämämme perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuulu-vana:

Laki yliopistollisista keskussairaaloista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—8 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

9 §

Keskussairaalaanliitossa on sairaalahallitus. Sai-raalahallitukseen kuuluu johtajaylilääkäri pu-heenjohtajana ja johtajaylilääkärin varamies va-rapuheenjohtajana, *hallintoylihoitaja tai johtava ylihoitaja* sekä liittovaltuuston päätöksen mu-kaan *vähintään* 7 liittovaltuuston toimikaudek-seen kerrallaan valitsemaa ylilääkäriä, joista liittohallitus yliopistoa kuultuaan tekee esityk-sen. Sairalahallituksen jäsenistä tulee vähin-tään kolmen olla yliopiston viranhaltijoita. Sai-raalahallitukseen ei valita varajäseniä.

Sairaalanjohtajalla (*poist.*) on sairaalahalli-

tuksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Sai-raalahallituksen jäseniin ei sovelleta kunnallis-lain 122 §:n 4 momentin eikä 123 §:n sään-nöksiä.

Sairalahallituksen tehtävänä on:

1) ottaa keskussairaalaan lääkärit, lukuunot-tamatta hallintoylilääkäriä, hallintolääkäriä, 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua johtajaylilääkä-riä ja 12 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja ylilääkäreitä, *joista sairaalahallitus antaa kui-tenkin lausunnon*, sekä niitä lääkäreitä, jotka ovat yliopiston viran- tai toimenhaltijoita;

(2—5 kohdat kuten valiokunnan mietin-nössä.)

(4 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

10 §

Yliopistollisen keskussairaalan johtajaylilääkäriksi ja hänen varamiehekseen liittovaltuusto valitsee toimikaudekseen liittohallituksen esityksestä yhden ylilääkäreistä. Johtajaylilääkäriksi tai hänen varamiehekseen valittavan tulee olla yliopistollisessa keskussairaalassa edustettuna olevan lääketieteen kliinisen alan pro-

fessori. Liittohallitus tekee esityksen sairaalahallitusta kuultuaan. Johtajaylilääkärin tehtävä voi olla myös päätoiminen.

(2 ja 3 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

11—23 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 1981

Pekka Jokinen
Ulla Järvillehto

Helvi Hyrynkanas
Eeva Kauppi
Ritva Laurila

Timo Ihamäki
Aila Jokinen

